LES LLETRES

DUVERNOIS I LA SEVA PRIMERA NOVEL-LA

L'Acadèmia Francesa ha concedit recentment al gran novel·lista Henri Duvernois el Gran Premi de Literatura. L'autor de "Morte la Bête" afegeix així el seu nom a la llista rutilant dels que el precediren en la conquista d'aquell alt honor; valors tots ells d'alta volada i d'un prestigi universal: hi veiem Romain Rolland, Francisc Jammes, la Comtessa de Noailles, etc. Aquesta renovada actualitat de Duvernois ha fet circular diverses anècdotes i fetes literàries en les quals el novel·lista hi figura com a principal actor. A propòsit de la seva primera novel·la que té un final no gaire agradable i feliç hom ha recordat que ell l'havia començat a escriure l'any 1916, i que es titulava "Les Vous et le Toi". La novel·la apareixia en un fulletó de "Le Moniteur de l'Armés", i quan se n'havien publicat ja quinze capítols la publicació es veié interrompuda per causes que encara es desconeixen, i que hom assegura que seran desconegudes perpètuament

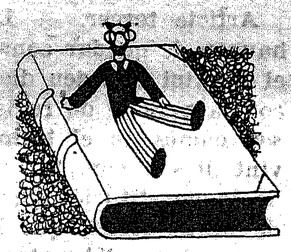

EL PREMI HOWTHORNDEN

El premi Howthornden ha estat creat per Anglaterra per tal de recompensar anualment la millor novel·la publicada a aquell país. Per l'estil del nostre "Premi Crexells", vaja. Enguany ha estat concedit a l'escriptor Charles Morgan pel seu darrer llibre, "The Fountain". Morgan és un literat molt popular per tot el Regne Unit, i el fall del Jurat, que és integrat per personalitats eminents de la literatura anglesa, ha estat excel·lentment acollit en tots els medis. I això si que no és per l'estil del nostre "Premi Crexells, veritat?

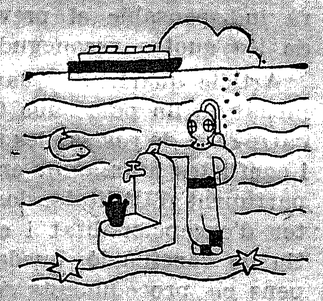

HA MORT ANTHONY HOPE

I ara que parlem d'Anglaterra deturem-nos un instant en el record d'Anthony Hope, el vell novel·lista anglès suara traspassat. Ha mort als setanta anys, en la seva residència dels voltants de Londres. El seu pare era un pastor protestant, i ell havia seguit la carrera de la magistratura que abandonà per dedicar-se completament al cultiu de la literatura. La màxima popularitat l'assolí després de 1894, en publicar la seva famosa novel·la "El presoner de Zenda", que ha estat traduïda als més diversos idiomes i portada a la pantalla. A més a més d'aquesta obra màxima podríem assenyalar de la seva bibliografia "la novel·la d'un rei", "Al servei de la reina", "Double Harnness" i "Lecond String".

EL CATALÀ I EL CASTELLÀ COMPARATS

La col·lecció "Manuals Escolars Barcino" acaba de publicar el seu volum cinquè, degut al gramàtic C. A. Jordana, que duu per títol "El català i el castellà comparats". La intel·ligència amb què són tractades les matèries que constitueixen el tema del llibre en fan un manual utilíssim no tan sols per als escolars de formació castellana, sinó fins i tot per als adults que l'hagin tinguda i per als castellans que volen conèixer el nostre idioma. Hom estableix comparació entre els noms i els sons de les lletres, entre els verbs, l'article definit, els noms substantius, els adjectius, els pronoms, els adverbis, les preposicions i les conjuncions; hom fa, altrament, atinades observacions ortogràfiques i recomanacions per al bon ús gramatical del català. Un bon servei fet a la llengua catalana.

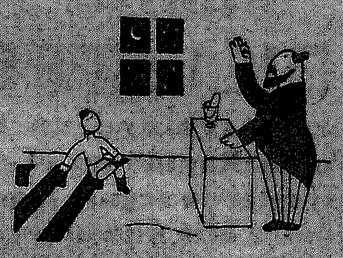

GRAU SALA A L'EXPOSICIÓ DE PITTSBURG

Aquest any l'exposició de Pittsburg, que serà regentada únicament per americans, tindrà la sorpresa de rebre Grau Sala. Hem vist el que hi aporta i ja hem començat de sorprendre'ns nosaltres mateixos. Potser és del més ponderat i afinat del que ha produït el jove pintor. Ponderació que ens fa agafar el presentiment d'un èxit en terres americanes

JOSEP JANÉS I OLIVÉ

AMIEL I DON PARAL·LEL

En acabar de llegir el darrer llibre del Doctor Marañon, el paral·lel Amiel-Don Joan es presenta amb indiscutible propietat. D'antuvi els dos personatges els considèravem com a línies completament divergents; després la seva mateixa natura oposada i dissemblant en absolut aguditza la sensació d'un paral·lelisme. Paral·lelament junts i distanciats; un mateix objectiu i uns camins diferents; el que cal saber determinar és quin dels dos camins és el més elevat i el més acceptable, el que acondueix a un destí més feliç o menys absent de felicitat. I potser aleshores, prescindint de les rutes paral·leles d'Amiel i de Don Joan, us traçaren un camí al mig, distanciat en idèntica mesura de l'un i de l'altre; que això, al cap i a la fi, és el que Marañon propugna al final del seu llibre.

Quin és, però, d'entre els camins d'Amiel i de Don Joan, el més estimable? O és que tots dos són condemnables igualment? Ací la divergència dels crítics ha estat ben notòria; la diversitat d'articles i de comentaris, prolixos en nombre i estimables en qualitat, que entorn d'aquest paral·lel apareixen, presenta una igualtat evident entre els addictes d'una i altra posició. Igualtat, però, que no ha estat creada per una simpatia al Don Joan-tipus sinó per una aversió al tipus Amiel. Amiel tímid? Amiel impotent espiritual o moral?

Ja Marañon qualifica el seu treball d'"estudio sobre la timidez"; però així, estrictament, "timidez" és absent de tota mena de suggestió d'altres característiques personals. Amiel tímid—prototipus de l'home tímid— no vol pas dir Amiel impotent; la timidesa, en sí, no vol dir més que timidesa. La impotència, així intel·lectual-com moral, s'ha de veure expressada per altres símptomes i per altres signes, ja d'ordre interior ja d'ordre exterior.

Per damunt del tipus d'Amiel-home inferior—per timidesa, per impotència—hi endevinem nosaltres la figura d'Amiel-home superior, per voluntat per rectitud. No deixem al marge la virtut o l'equívoc que entorn de les idees que impulsaven la seva voluntat s'hagués creat el professor ginebrí; ens interessen extraordinàriament. Amiel es traça una ruta —de la qual es desviarà una vegada, però sense transcendències ulteriors— i la segueix rectament. Circumstàncies desitjades o viscudes que l'empenyen a viure dintre aquests camins? A plena joventut Amiel es proposa viure al marge "del pecat". Ell promet ésser tan heroic com la dona pu-

ra, que n
dat sinó a
I, equiv
mal, la se
ment dels
és de fer
que l'anir
ri, que li
vitals, as
i elevació
re i done
tat.

Amiel,
de febles
cedeix, si
potser c
com a sír
virtut. A
d'elles. I a
ximació.
ment—co
pareixen

Espiritu
la sensual
ximació.
nic de les
xa en aqu
mat. Ell
deliberada
menina i c
plany pas
com d'una
a la dolça
radoxal.

I s'hi al
ciència de
siderant c
fortitud—i
ria—aques
aquest bes
de sentime
amb elles
gible a la
relacionam
a l'amistat

Hi ha ,er
sius en el
hores de fe
miel ja no
ra. "Quan
me, encara
qual una
ma en un
hores Amie
sa.

Amiel, re
tic de la se
turat—dobl
en saber-se
mateixa de
No pas de
mistes i pel
d'esperit, q
tivitats a co
que viuen e
sa de conter
mar-lo sens

(Segueix

contistes del món

el ganivet

per p. instar

història del ganivet, començament no li en... Què us penseu! Ro-
orés del cop, s'havia ar-
calia, per a complicar
m no gosava denunciar-
l dir que Robert no era
que els individus de la
no bromejaven tots els

anda?
rí picà l'ullet impercep-

banda de les Tres Boles!
posat seriós. Robert era
naturalment, qualsevol
a mala passada, no po-
aire temps tranquil... ja
n bé creure.
àvem d'aquest desert i
eig dels glacis, on Ro-
apunyalat, l'any passat,

cí —m'assabentà el meu
ruta— on Bartés estirà
p endavant i els dos bra-
rats del cos... Així... si...
les quatre,,, dos quarts
cara era de dia i està-
dels nostres a la descàr-
àvem amb la neu, quan
n de Robert que empu-
nivet i s'esmunyia viva-
ava el seu ganivet a un
anomenat Canela, que
blau i deia:
o cau amb el que li he
...
nivet obert tenia un mà-
iquelat, que m'ha sem-
tall blanc. Era un petit
sprés Robert i l'altre
t i Robert ha afegit:
ta. Vet-ací que cau.
metre de nosaltres, i, es-
a direcció que indicaven,
ipus per terra, boca-ter-
ix, prop del forat de la
Anàrem vers ell... i el
e cara al cel... Li vaig
amarreta... Aleshores, el
à a rajar damunt la neu
mallot... I ens en anà-

òria del ganivet? —vaig

lteu, cal que no m'embo-
s... perquè quan Robert
onfessar que era l'autor
qual se'l detingué, ex-
amb un petit ganivet tan
no pensava pas matar
això? Tot sencer, a pe-
tretze centímetres, a-
ganivet i el comissari
conèixer que no es mata
nb una arma semblant.
ic. Estava ben calculat
istia:
leu que hagi despatxat
una fulla que ni tan sols
or? Vinga, home, vinga!
le! O aleshores, és que
de sort.
omogué el cap.
? Qui la sap! No sé... I
que al moment en què nin
demostrar que Robert
t d'un altre ganivet que
m vist per tal de posar
eu tipus, ha calgut un no
al d'esdevenir bo.
estranya narració a la
eixo ni un mot, encoma-
nosfera d'aquest passeig
e els terrenys vagues i
neneies que desbordaven
n caràcter del tot a pro-
el meu company sabia
seus efectes, puix que de
ment:
nomena Maria i Robert
ocat per ella. Compre-

del tot.
promes! em replicà el jo-
Robert ha parlat...
rlat, vaig dir, convençut

podrimener, afirmà Bar-
àdhuc per a una dona,
t a obrir un home. Bar-
ardà. Els seus ulls bri-
rostre pàl·lid enfonsat,
is torçats i menyspreu-
kaven llegir en ell, pro-
i descobrir els senti-
'animaven. Girat envers
à, tot ficant-se les mans
ues:
neta! Amb això fer sag-
L'han mostrat al tribu-
t no s'ha cansat de dir
d'ell... però no li ha val-
anys de treballs forçats
cinc. Es xocant, no tro-

—Potser!

—Ah!... Veieu... Després d'amagar l'arma que acabava d'emprar i ensenyar, al seu lloc, un ganivetet de criatureta, haver d'atrapar dotze anys! Però això em desplau. No, no; Robert no mereixia dotze anys. Mai de la vida! Es l'altre que parlà el que hauria hagut de recollir la purga per tal que sabés el que és bo... Però aquest altre ha sortit blanc i net d'aquest afer, i gairebé l'han felicitat.

Imagineu — continuà Bartolí — que aquest estult, el mateix vespre del crim, que Robert va trobar en un bar i li digué: —Marçal, ets capaç de guardar-me el secret? —Ben segur, li respon... Aleshores Robert li explica tot i Marçal prengué el punyal i l'amagà. Per què Robert va confiar-se a Marçal? Fou un error. O bé, potser, que guardar el punyal el molestava, i que tampoc no volia llençar-lo dintre un solar on l'haurien retrobat. Bé, aquest error fet, no en parlem més. Però heus ací que Marçal surt del bar i —ho ha contat als jutges— va sentir-se com embriac tot el vespre de tocar al fons de la butxaca la fulla que se li havia confiat. No té més que disset anys el Marçal, i en aquesta edat no val res de creure's un home. Un home, ell? La sang li feia perdre el cap i li encenia al volt, milions de llums que giraven, giraven. Ho creieu possible?

—Es que tenia por.

—Por? No... Crec que tenia, pel contrari, com una sensació de plaer, però un plaer massa fort per ell, que el desbordava... que li flanquejava el vertigen i el feia tornar mig boig. Per què, també, resseguia amb la mà aquest punyal en lloc de no pensar-hi més? No s'ha de jugar amb aquests estris. Però, a desgrat d'ell, Harçal l'acaronava... Es ficava la mà a la butxaca i quan la retirava mirava de cua d'ull si era tacada de sang... Ja us ho puc ben dir, que, a mi, no m'hauria passat com a Robert... I després, és que no sóc fàcil a l'enamorament.

—Mal fet, vaig replicar discretament.

—Enamorar-se?, digué amb to agressiu Bartrolí. Es que Robert estava enamorat? I enamorat de qui? Què era la dona per la qual Marçal estava ressentit? Res... Una dona més gran que ell, gairebé el doble... A través d'ella esguardeu la posta... i la vida de la llar; a sorgir els mitjons del seu home i a economitzar, de la setmanada, quatre cèntims per a anar al cinema el diumenge! Per atrapar una rifa com aquesta, cal una naturalesa, però no la bona, o bé visions... Té... Representem-nos l'estatge: dues peces... el catre, la flassada, el fogó de gas... la tela encerada, quatre cadires... i la Maria, allà dintre, tot pelant patates. Us posa nerviós, això? A mí, no gaire. I el Marçal, només que amb la idea de la Maria, ocupada a posar-ho tot en ordre, perdia la gana i sentia la saliva sota la llengua. Però que voleu; a voltes la idea de l'amor us puja al cap i si no ho trenca tot... no perdona mai.

Caminàrem, aleshores, força estona sense dir-nos paraula i arribàrem aviat prop del rec. Un cel baix reflectia l'aigua el seu tint uniformement gris... La tarda queia...

—El carrer del Pont Giratori és a l'esquerra, va informar-me sobtadament Bartrolí.

—Allà baix?

—Sí.

...Un carrer qualsevol.

—Cap a les cinc del matí, l'endemà, és en aquest carrer on Marçal havia de "replicar".

—I que féu fins al matí?

—Bah! Res... Per les tavernes... Aquella nit, va posar-se a caure neu. No ho sabia. No la veia. Quina neu? Acabà del tot embriac i no s'ocupava de ningú; a voltes guaitava a través dels seus dits en ventall... Les onze... Mitja nit. Se'l veié en un ball, on no dansà... ni begué... La música el fascinava: escoltava dret, amb el posat embrutit. No contrastant, quan se li preguntà sobre això, el dia de la vista de la causa, respongué que la música li causava l'efecte de trobar-se al cinema... Com més sonava, més creia veure representar un film i aquest film, evidentment, no hi era, però el veia tanmateix, i amb ell, tota mena d'idees noves que no hauria sabut explicar.

Em vaig tombar.

—Què mireu?, preguntà Bartrolí.

Va designar amb el dit el carrer del Pont Giratori.

—La quarta casa, digué tot seguit, endevinant el meu pensament, és allà on viu la Maria, davant el llum de gas que s'encén... a la vostra esquerra... i Marçal, quan se'l féu sortir del cafè degué venir per la vora de l'aigua. Se n'ha recordat vàries vegades, i tant és així, que volgué llençar el punyal al rec. Però de la manera que es trobava Marçal, hom no pot actuar com voldria... Marçal pujà al tercer pis... Trucà la porta... El punyal, obert, dins la butxaca de l'americana, sortia enfora... Però la Maria estava encisada de veure Marçal entrar així.

—Què vols?

Marçal es va treure la gorra.

—Veste'n, li cridà la dona.

—On aniré?

—Veste'n, veste'n!

—No me'n vull anar... o vina amb mí.

—Anar-me'n amb tú? No m'he bebegut pas l'enteniment.

—No riguis, no riguis. T'ho prohibeixo; entens?

—Per què?

Marçal posà el punyal prop de la llàmpara. La Maria es tornà blanca...

—Aquest punyal és de Robert, el qual l'enfonsà fins al mànec al pit d'un home. Posa't les sabates que l'anirem a dipositar.

La Maria es calçà; es tirà el mocador i tots dos anaren a explicar el que sabien.

—El millor, vaig dir, és no portar cap eina al damunt.

—Naturalment, respongué Bartrolí. Un punyal sempre compromet. Es una cosa que ja no es porta.

I s'aixecà, amb aire sorneguer, el volt de l'americana, per tal d'ensenyar-me, sòlidament fixat a la seva cintura, una mena de corretja de cuiro d'on emergia la culata lluent d'un revòlver...

CAMINS

A Mateu Janés i Duràn.

Camins,
sense confins,
damunt la crosta de la terra;
oberts, esbatanats
a tots els vents de pau, de guerra
i d'idealitats.

Camins,
esborradissos, dins
la mar superba i abrivada, o plana;
que menen a l'abis i a l'infinit
i en l'escuma de l'ona—floc de llana—
són la fosforescència d'un neguit.

Camins,
fressats damunt dels boins
que són idees, pensaments, follia...
(Forment que apunta en el cervell).
Ni la terra ni els mars no els cenyiria,
cada fita un joiell.

Camins,
ombrívols sota els pins,
caibs a pie sol, humits prop la riera,
en les carenes xarbotants de llum,
graons talment en la drecera,
i en la nit fosca torbellins de fum;

camins,
de mar endins,
daurats de dia i en la nit de lluna
riells d'argent;
camins de flama en la llacuna
del pensament;

camins, camins,
tots em porteu i a tots jo us dic a dins.

Jaume ROSQUELLES I ALESSAN.

(*Linoleum de Pere Caldés*)

JOSEP JANÉS

AMIEL I DON JOAN PARAL·LELS?

(*Ve de la columna* 3)

nyívola la veu, ni multiplicar les activitats per a assolir-lo. D'aquells—malaltissos—per als quals l'estimar eternament i platònicament l'impossible constitueix tot un perquè, tota una felicitat diríem-ne sàdica.

Si Amiel no aparegués gairebé incorpori en aquelles regions d'insuperació, les seves enamorades no serien enlloc. Així que elles endevinessin en Amiel un afebliment en la seva resistència, deixarien d'estimar-lo. L'estimen perquè el veuen alt, perquè el saben impossible; elles tot el gaudi l'experimenten solament en estimar-lo.

En Amiel tot es redueix a una qüestió de voluntat i de fortalesa—alta voluntat i elevada fortalesa, això si! —talment com en Don Joan. La diferència radica en l'elevació d'aquests sentiments i d'aquestes puixances espirituals.

En Don Joan hi ha, com en Amiel, una força de voluntat en curs. En Amiel, però, tot segueix un ritme oposat als sentits normals; la ruta d'Amiel és una ruta contra-natura. Amiel actua per reacció contra el que de lamentable té aquesta natura, però reaccionari al cap i a la fi, "contra" quelcom de definit, incorre en situacions oposades i, per tant, condemnables aixi mateix.

Don Joan, en canvi, s'abandona a l'exigència d'uns sentits incontrolats. El seu objectiu màxim és el de satisfer-los. No hi ha , per tant, cap reacció intellectual o espiritual elevada que el situïn en una esfera superior a la de l'animalitat innata. Ell, com Amiel, reix. Té els seus instants de feblesa, elevada feblesa dintre la feblesa incontestable de la seva actitud—humà al cap i a la fi!—però dóna compliment als seus propòsits.

Les rutes paralleles són ben evidents. En Amiel, però, tot és elevat; a Amiel li traça els camins la intelligència; a Don Joan l'instint a l'animalitat salvatge. Tots dos es tracen un camí i tots dos reixen; però Amiel segueix un camí d'elevació—heus ací el secret de les seves tortures—i Don Joan segueix unes rutes de corrupció. Amiel és la suïcida exacerbació de la puresa; Don Joan és l'exacerbació de l'instint més bastaix. Si amiel escollia una bandera de color blanc, Don Joan l'enlaira d'un color fangós. Els sentiments són paral·lels, però quina distància entre l'elevació i la baixesa!

Amiel, però, s'acosta al prototipus del varó perfecte. No el supera, com ha dit algú, puix que perfecció és harmonia i no l'exacerbació d'aquesta harmonia. Don Joan, en canvi, supera en imperfecció el prototipus de l'home imperfecte; de l'home més q
fecte, encara. Comparar, dor
i Don Joan en un sentit de
nació és absurd.

***

Amiel tímid? Amiel imp
piritual o moral?—hem pre
bans. Amiel narcís?, afegire

Potser si. Amiel narcís m
tra cosa. Quan Amiel traça e
de la seva vida ho fa en la
de seguir els camins més
ja en aquesta elevació, es c
Quan mira les seves enamo
sent fort a la seva virtut,
mostra enamorat de si ma
la seva grandesa. La sensu
sent en contemplar-les a e
sensualitat que experiment
templar-se a si mateix, esti
mirat pels seus sentiments.
considera pur fent un acte d'
que és el de l'exacerbació
virtut.

I Amiel exacerba la lògic
que hauria hagut de perseg
cisament per narcisisme.
s'hagués estabilitzat en un
normal—normal dintre de la
unànime anormalitat—s'hau
vinat gris. Però això ultrapa
gica — i cau en un illogism
table—i és contempla en
del seu castell que és lluny d
I s'admira i s'enamora de si
no es lliura a l'amor d'elles
per damunt de tot estima el
teix enamorament.

Creiem, com Marañon, qu
admirar ni envejar Amiel. Co
envejar ni admirar—menys
Don Joan. Cal seguir, però,
que el mateix Amiel insinua,
el narcisisme li priva de se
quella ruta que hauria fet de
sor ginebri el prototipus del
nògam i auster que és la lin
gent—heus-la ací!—del Don

No cal anar—ni molt men
tra natura. El que cal és sabe
vor a través de l'esperit i de
gència. Elevació, al cap i a
serà de tota la nostra perso
ens farà respectar a ella—
sobre tot, que ens hi farà
creure en ella, amb tota aqu
ça de suggestions que te la
síntesi màxima a la qual ha
la nostra virtut d'homes. D'h
xí subratllat; perquè—com
ací d'expressar la nostra
identificació amb les teories
tor Marañon—homenia és
més absoluta del donjoanism
gú ha volgut presentar com a
pus d'aquella Donjoanisme
si que és cert—el prototipus
xim i del més condemnable
mellaments.

Marlene Dietrich

JOSEP JANÉS I OLIVÉ

AMIEL I DON JOAN, PARAL·LELS?

(Vegeu de la columna 3)

ıyívola la veu, ni multiplicar les actitats per a assolir-lo. D'aquells—maltissos—per als quals l'estimar eterıament i platònicament l'impossible onstitueix tot un perquè, tota una elicitat diríem-ne sàdica.

Si Amiel no aparegués gairebé inorpori en aquelles regions d'insupeació, les seves enamorades no serien nlloc. Així que elles endevinessin en ımiel un afebliment en la seva resisència, deixarien d'estimar-lo. L'estiıen perquè el veuen alt, perquè el saen impossible; elles tot el gaudí l'exerimenten solament en estimar-lo.

En Amiel tot es redueix a una qüesó de voluntat i de fortaiesa—alta oluntat i elevada fortalesa, això si! -talment com en Don Joan. La difeència radica en l'elevació d'aquests entiments i d'aquestes puixances esirituals.

En Don Joan hi ha, com en Amiel, na força de voluntat en curs. En Aiel, però, tot segueix un ritme opoıt als sentits normals; la ruta d'Aiel és una ruta contra-natura. Amiel ctua per reacció contra el que de mentable té aquesta natura, però accionari al cap i a la fi, "contra" ıelcom de definit, incorre en situaons oposades i, per tant, condemnaes així mateix.

Don Joan, en canvi, s'abandona a xigència d'uns sentits incontrolats. seu objectiu màxim és el de satisr-los. No hi ha , per tant, cap reacó intellectual o espiritual elevada ıe el situïn en una esfera superior a de l'animalitat innata. Ell, com Aiel, reix. Té els seus instants de feesa, elevada feblesa dintre la feble- incontestable de la seva actitud—mà al cap i a la fi!—però dóna comment als seus propòsits.

Les rutes paralleles són ben evints. En Amiel, però, tot és elevat; Amiel li traça els camins la intelència; a Don Joan l'instint a l'aniılitat salvatge. Tots dos es tracen camí i tots dos reixen; però Amiel gueix un camí d'elevació—heus ací secret de les seves tortures—i Don an segueix unes rutes de corrup-. Amiel és la suïcida exacerbació la puresa; Don Joan és l'exacerba- de l'instint més bastaix. Si amiel ollia una bandera de color blanc, n Joan l'enlaira d'un color fangós. sentiments són paral·lels, però qui- distància entre l'elevació i la baıa!

Amiel, però, s'acosta al prototipus varó perfecte. No el supera, com dit algú, puix que perfecció és harnia i no l'exacerbació d'aquesta monia. Don Joan, en canvi, supera imperfecció el prototipus de l'home imperfecte; de l'home més que imperfecte, encara. Comparar, doncs, Amiel i Don Joan en un sentit de condemnació és absurd.

***

Amiel tímid? Amiel impotent espiritual o moral?—hem preguntat abans. Amiel narcís?, afegirem ara.

Potser si. Amiel narcís més que altra cosa. Quan Amiel traça els camins de la seva vida ho fa en la creença de seguir els camins més elevats. I ja en aquesta elevació, es contempla. Quan mira les seves enamorades i se sent fort a la seva virtut, Amiel es mostra enamorat de si mateix i de la seva grandesa. La sensualitat que sent en contemplar-les a elles és la sensualitat que experimenta de contemplar-se a si mateix, estimat i admirat pels seus sentiments. Amiel es considera pur fent un acte d'impuresa que és el de l'exacerbació d'aquella virtut.

I Amiel exacerba la lògica puresa que hauria hagut de perseguir, precisament per narcisisme. Si Amiel s'hagués estabilitzat en una puresa normal—normal dintre de la gairebé unànime anormalitat—s'hauria endevinat gris. Però això ultrapassa la lògica — i cau en un illogisme lamentable—i és contempla en l'elevació del seu castell que és lluny de tothom. I s'admira i s'enamora de si mateix i no es lliura a l'amor d'elles, perquè per damunt de tot estima el seu mateix enamorament.

Creiem, com Marañon, que no cal admirar ni envejar Amiel. Com no cal envejar ni admirar—menys encara—Don Joan. Cal seguir, però, la ruta que el mateix Amiel insinua, però que el narcisisme li priva de seguir. Aquella ruta que hauria fet del professor ginebrí el prototipus del varó monògam i auster que és la línia divergent—heus-la ací!—del Don Joan.

No cal anar—ni molt menys—contra natura. El que cal és saber—la elevor a través de l'esperit i de la intelligència. Elevació, al cap i a la fi, que serà de tota la nostra persona i que ens farà respectar a ella—síntesi; i sobre tot, que ens hi farà creure. I creure en ella, amb tota aquesta força de suggestions que te la fe, és la síntesi màxima a la qual ha d'aspirar la nostra virtut d'homes. D'homes, així subratllat; perquè—com ens plau ací d'expressar la nostra absoluta identificació amb les teories del Doctor Marañon—homenia és l'antítesi més absoluta del donjoanisme que algú ha volgut presentar com a prototipus d'aquella Donjoanisme és—això si que és cert—el prototipus del màxim i del més condemnable dels afemellaments.

Marlene Dietrich

EL CINEMA

"LA SENYAL"

El cinema hauria de fer constar en moltes ocasions el perill que suposa el rodatge d'un film determinat. Ara mateix, a Nord-Amèrica, passa un cas d'aquests. Es tracta del film "La senyal", durant el treball del qual gairebé tots els artistes han passat moments de veritable perill. Han excelit en aquest sentit Richard Barthelmess que ha encomanat als seus companys una tal quantitat de sang freda, que a despit de tots els vaticinis s'ha acabat l'obra sense haver de registrar cap desgràcia.

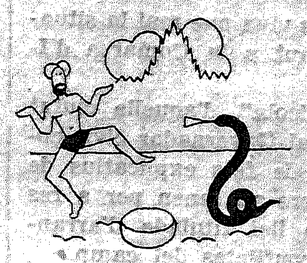

A PARIS

... i més concretament al "Washington Palace" el film "El carrer 42" porta ja un gran nombre de dies en programa. D'aquest film, tècnicament, en tenim bones referències, encara que hem sentit a dir referent a moral que deixa bastant que desitjar, cosa que constatem, no perquè siguem dels que amb això de la moral s'hi equivoquen, sinó perquè diuen que de tot el que ens queixem no hi havia necessitat de fer-ho sortir.

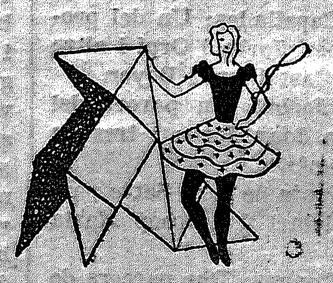

JA NO HI HA RES A FER

Ho diem pels que encara poguessin sustentar alguna esperança en el retorn al teatre de la Sorel. Resulta que la gran actriu s'ha despenjat en unes formidables manifestacions en favor del teatre, el que vol dir, per tant, que el traspàs "consumatum est"

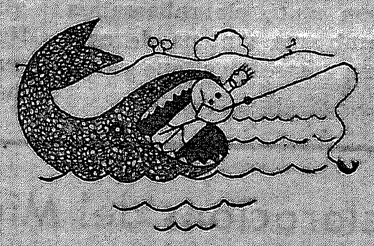

UN CAS

Un cas és el de Josephine Baker. No ha decaigut un sol dia. L'èxit no l'ha deixat en cap instant. Encara actualment va estrenant i fa dies ha dit d'ella Robert de Thiac. "La Joie de Paris, la nova revista del Casino, depassa tot el que s'ha vist fins avui. Josephina Baker és una artista de music-hall incomparable".

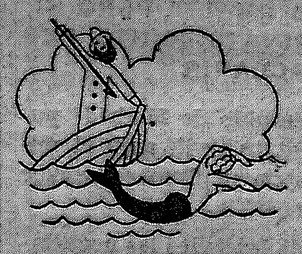

UN BLUFF

Potser no se n'havia vist mai cap altre de tan gros com el que s'està realitzant aquests dies amb aquella desgràcia musicada i escenificada que es titula "La Dolorosa" Fleta i Làzaro, Làzaro, Fleta i Revenga ah! i el mestre Serrano. Heus ací uns comediants que àdhuc fora de les taules demostren la seva traça professional en el difícil art de fer comèdia. Almenys "La Dolorosa" valgués una mica la pena!...

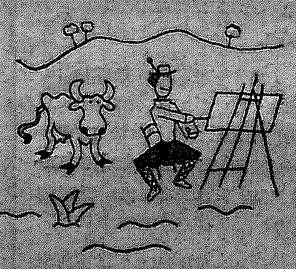

TORNA MARY PICKFORD

Després de tot el que s'havia dit, divorcis, retirada definitiva, etc., ha sortit la célebre actriu, "la novia d'Amèrica" i ha dit que ja realitza un film, "Secrets" amb Francesc Marion com escenarista i Franz Borzage com a director. "Secrets" és inspirat en l'obra dels Ruvolf Besier i may Eddington.

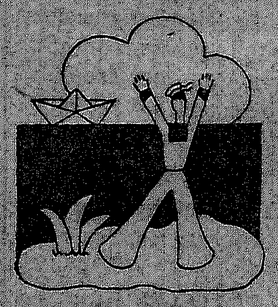

JACINTO GUERRERO

Ha declarat que per la vinent temporada pensa explotar el seu Coliseum de Madrid a base d'un programa parisenc que està acabant de pensar. Diu que potser serà una pel·lícula de llarg metratge, una coseta qualsevol i després una comèdia seva musicada. Es a dir, una altra cosa qualsevol

EL TEATRE